

Švento Petro mauzoliejus

1939 m. vasario 10 mirė Pijus XI. Kriptoje po Šv. Petro bazilikos nefu rengiant kapavietę rasta paslaptina niša, apie ką nedelsiant pranešta kardinolui Eudženijui Pačelli kuris po keleto dienų tapo Pijumi XII. Naujasis popiežius liepė imtis archeologinių kasinėjimų, nes buvo įsitikinęs, kad galima atkasti apaštalo Petro kapavietę. Kasinėti buvo labai pavojinga, nes katedra stovi ant polių, įkastų į netvirtą gruntą. Bet buvo ir didesnis pavojus – o kas, jeigu paaiškės, **kad po katedra nieko nėra?**

Kasinėjant rastos plokštės, galimas daiktas, tarnavusios grindimis bazilikai, pastatytai **Konstantino laikais IV a. pradžioje**. Įslaptinti archeologiniai kasinėjimai tęsėsi 10 metų. Visuomenei apie juos tapo žinoma tik tai Antrajam pasauliniam karui pasibaigus.

Galiausiai 1952 m. sausio mėnesį paskelbta „**Ataskaita apie kasinėjimus Šv. Petro katedroje 1939-1949 m.**“ Visuomenė laukė atsakymo, ar rasta apaštalo Petro kapavietė.

Manyta, kad pietinės katedros sienos remiasi į Nerono cirko sienas. Nerono cirke buvo baudžiami mirtimi krikščionys ir, matyt, čia buvo nukryžiuotas apaštalas Petras. Tačiau kasinėjimai parodė, kad Konstantino bazilika pastatyta **romėnų kapinių** vietoje. Po Konstantino katedros grindimis tyrinėtojai rado daugybę mauzoliejų, sudarančių požeminę gatvę. Tai stambiausias senovės romėnų nekropolis, kada nors archeologų atkastas. Kai kuriuose mauzoliejuose gerai išsilaikė mozaika ir freskos. Buvo galima perskaityti ir užrašus, kurie rodė, kad dauguma mauzoliejų priklausė pagonims ir tik keliuose buvo krikščionių palaikai (žinoma, kad kai kurie krikščionys laidojosi pagonių kapinėse, už ką III a. juos labai peikė šventasis Kiprijonas).

Kodėl krikščionys norėjo amžino poilsio gultis pagonių kapinėse? Gal jie žinojo, kad jose palaidotas apaštalas Petras ir norėjo būti arčiau jo.

Archeologai rado paslaptinę tuščią 7 metrų ilgio ir 3,5 metrų pločio **keturkampę erdvę**, iš visų pusių apstatytą mauzoliejais bei laidojimo rūšiais ir aptvertą 2,5 metro aukščio siena. Sienoje rastos trys nišos. Viena iš jų buvo po žeme ir buvo išgrįsta tufo plytelėmis. Kita niša buvo iškalta virš pirmosios lygiai su žemės paviršiumi ir uždengta didele plokšte, kurios vienas galasėjo į sieną, o kitas laikėsi ant dviejų marmurinių stulpelių. Giliai nišoje rasti palaikai. Galimas daiktas, kad tai **apaštalo Petro** relikvijos.

Statyti Konstantino laikų baziliką kapinių vietoje buvo labai sudėtinga, reikėjo sunaikinti kai kuriuos mauzoliejus. Kodėl taip padaryta, kai šalia buvo visiškai patogus plotas statybai – Nerono laikų cirkas? Tikriausia buvo žinoma, kad būtent toje vietoje yra Petro kapavietė. Šalia minėtų nišų sienoje rastas užrašas – **graikiškai parašytas Petro vardas**. Galimas daiktas, kad 67 m. Nerono cirke nukankintas Petras buvo palaidotas arčiausiai esančiose kapinėse. II a. pabaigoje dvasininkas Gajus minėjo, kad apie 170 m. toje vietoje krikščionys pastatė **Petro „Trapeum“**.